Poštnina plačana v gotovini

Sped. in abbon. postale - II Gruppo

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: 34170 Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO: 34135 Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina . . . . . L 1.250
Letna naročnina . . . . . L 2.500
Letna inozemstvo . . . . . L 3.500
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XX. - Štev. 38 (1018) | Gorica - četrtek, 26. sept. 1968 - Trst | Posamezna številka L 50

Pavel VI. obsoja nekatere pojave sodobnih katoličanov

Sv. oče Pavel VI. je v splošni avdienci, ki jo je imel dne 18. septembra v Castelgandolfu, govoril o nekaterih pojavih v pokoncilski Cerkvi, ki pričajo o velikanski zmedenosti pri nekaterih katoličanih. Sv. oče je začel takole:

TEŽNJE NEKATERIH KATOLIČANOV

»Pretekli teden smo navzočim vernikom rekli: Gradite Cerkev! Danes nadaljujemo naš razgovor in vam pravimo: Ljubite Cerkev! Tu se zopet sklicujemo na duh koncila, na duh, ki želimo, da bi bil čist in goreč v teh letih, ko moramo premišljevati številne in velike nauke, ki nam jih je koncil zapustil, in jih izvajati. Nekateri menijo, da je koncil že preživet. Pri tem si pridržujejo od koncila samo njegov reformatorski zagon brez ozira na to, kar so na tem slovesnem zboru Cerkve določili. Zato bi radi šli preko koncila in predlagajo ne toliko reforme, temveč preobrate, ki o njih menijo, da si jih lahko sami dovolijo, in ki jih imajo za toliko bolj genialne, kolikor manj so v soglasju z izročilom, to je z življenjem Cerkve. Imajo jih za toliko bolj navdihnjene, kolikor manj se ujemajo z avtoriteto in disciplino Cerkve, in za toliko bolj dopustne, kolikor bliže so miselnosti in navadam sedanjega sveta.

RAZKRAJAJOČA KRITIKA

Duh razkrajajoče kritike je prišel v modo v nekaterih odsekih cerkvenega življenja; imamo npr. revije in časopise, o katerih se zdi, da nimajo drugega namena kakor ta, da prinašajo neugodne novice o dejstvih in osebah iz cerkvenih krogov; neredko poročajo o njih pristranske in morda tudi prikrojene in dramatizirane vesti, zato da postanejo bolj zanimive in pikantne. Na ta način ne navajajo bralcev k treznemu in stvarnemu presojanju, temveč budijo v njih dvom, nezaupanje in predsodke do oseb, ustanov in dejavnosti Cerkve. Tako zavajajo bralce in somišljenike, da odrekajo spoštovanje in solidarnost, ki bi jih vsak dober katoličan in sploh vsak pošten bralec moral imeti do cerkvenih skupnosti in do cerkvene avtoritete. Nekaterih časnikarjev ne vodi želja za točno in polno informiranje, niti ne želja po bratovskem opominu tam, kjer je morda zaslužen, ampak vodi jih želja po senzacionalnem in želja po obtožbah in uporu. S tem sejejo nemir in upornost v srca tolikih dobrih katoličanov, pri čemer niso izvzeti nekateri duhovniki in številni navdušeni mladi ljudje. Tako nastaja neka čudna miselnost, ki jo je neki priznan in ugleden protestantski univerzitetni profesor v privatnem razgovoru označil kot strah: čuden strah nekaterih katoličanov, ki se bojijo, da bi ostali zadaj v valovanju idej, in ki je kriv, da se ti kristjani radi postavijo ob bok z duhom sveta, da z navdušenjem sprejemajo vse najnovejše ideje in tudi najbolj nasprotne katoliški tradiciji. Vse to, je trdil omenjeni profesor, se mi ne zdi v skladu z duhom evangelija.

MODERNI ZA VSAKO CENO

Kaj naj pri tem rečemo o nekaterih nedavnih prizorih, ko so taki katoličani zasedli razne stolne cerkve, ko so odobrili neprimerne filme, ko so pripravili skupne in hrupne nastope zoper našo zadnjo encikliko (»Humanae vitae«), ko zagovarjajo nasilno politiko za dosego socialnih ciljev, ko sodelujejo pri anarhičnih manifestacijah totalnega upora, ko se zbirajo pri evharistični daritvi v nasprotju s pravilnim pojmovanjem ekumenizma? Kje je tukaj skladnost in dostojanstvo pravega kristjana? Kje je tukaj čut odgovornosti za svojo in tujo izpoved vere? Kje je ljubezen do Cerkve?», se vprašuje sv. oče.

(Dejstva, ki jih tu omenja sv. oče so: zasedba neke katedrale v Čilu in v Parmi, obhajanje evharistične daritve v Parizu med laiki in duhovniki, katoličani in protestanti v privatnih hišah, Pasolinijev film »Teorem«, ki ga je Mednarodni katoliški odbor za filme na zadnjem festivalu filmov v Benetkah odlikoval, rimsko sodišče je pa film prepovedalo zaradi nemoralnosti, in še drugi številni slični primeri).

LJUBIMO CERKEV

»Ljubezen do Cerkve! Še vedno upamo, da ta ljubezen ni zamrla v osebah, ki se same nazivajo "katoličane" in ki se sklicujejo na Kristusa. Če ga oni zares ljubijo in zares želijo živeti kot on uči, bi srečanje v ljubezni in torej v Cerkvi, ki je ravno srečanje tistih, ki pod vodstvom Sv. Duha živijo v ljubezni, moralo biti vedno prisotno in vidno, kar pa žal pogosto ni res. Mi toliko bolj želimo to ljubezen v Cerkvi, kolikor večja je naša žalost, ko opazujemo, kako so številni teh nemirnih katoličanov začeli z velikim apostolskim zanosom, to je v službi Cerkve, in kako jih je tisti grenki duh kritike, ki smo prej o njem govorili, obubožal in spraznil njih apostolskega duha, tako da so v nekaterih primerih postali nadležni in škodljivi za Cerkev božjo. Na jezik prihajajo besede Jezusove: "Sovražniki človeka bodo njegovi najbližji".«

KAJ BO NA PORTUGALSKEM

Nič čudnega ali nenavadnega ni, da se v državah s pravim demokratskim parlamentarnim sistemom vlade menjujejo. Če odpade en ministrski predsednik, ga zamenja drugi, ne da bi se zaradi tega znašla v krizi celotna državna ureditev. Ni pa to enako v totalitarnih državah, kjer je vlada v rokah ene same stranke, ki oblači in vedri po mili volji. To je tako v državah levega oz. komunističnega totalitarizma kot v onih desne oz. fašistične vladavine.

Nekaj podobnega se danes dogaja na Portugalskem, kjer že skoraj 40 let vlada avtoritarni režim Oliveira Salazarja. Skoraj 80-letni državnik je sedaj v hudi življenjski nevarnosti in zato so vse pogostejše govorice o njegovi zamenjavi. Predsednik portugalske republike admiral Americo Tomas se že posvetuje z vodilnimi predstavniki režima za skorajšnjo ureditev sedanje politične krize. Govori se, da bo Salazarja nasledil razumnik Marcello Caetano, vendar še ne moremo govoriti o neki novi vladi in njeni sestavi.

Portugalska je danes sicer v politični povezavi z Zahodom in tudi članica Atlantskega pakta in član gospodarske zveze EFTA. Vsekakor pa je zaradi svojega nedemokratičnega režima Lizbona tudi v teh mednarodnih zvezah nekoliko osamljena in zahodne države le bolj prisiljeno tolerirajo njen režim. Notranja politika lizbonske vlade je vsekakor totalitarna in zatiralna. Za to skrbi enotna stranka, posebno pa še močna politična pozicija PIDE, ki skrbno »čuva« nad varnostjo države pred vsakim potencialnim nasprotnikom. Zlasti zadnje dni je še poostrila svojo čuječnost, ker se pač boji novih možnih političnih formul.

Zelo važno vlogo igra cenzura. Ta je naravnost očitna, saj še celo telefonski imeniki opozarjajo pred škodljivostjo raznih pogovorov. Salazar sam je prepričan, da mora s paternalistično roko vladati svojim podložnikom. V ostalem je tudi gospodarsko država na zelo nizki ravni. Srednji letni dohodek portugalskega človeka je približno 400 dolarjev ali 250 tisoč lir, in je krivično porazdeljena. Salazar se pri svoji vladi ravna po načelu dobre gospodinje ter noče potrošiti več kot je nujno treba. Salazar je že od leta 1928 začel s svojim oddaljevanjem od svetovne realnosti, vedno hujša pa je ta postala v vseh poznejših letih.

Kakšna bodočnost se obeta Portugalcem? Težko je na to odgovoriti. Vendar ne kaže, da bi se zaenkrat ustvarila demokratična alternativa. Razne levičarske sile skušajo sicer apelirati na javnost in odgovorne kroge. Tako je portugalska socialistična stranka izdala v Alžiru svoje zahteve po demokratizaciji države. Govori se tudi o možnosti monarhistične restavracije. Pretendent na portugalski prestol don Duarte Nuno, ki živi v kraljevi palači v Coimbri, morda čaka na kak poziv. Ni pa še jasno, ali ima monarhistična ideja tudi v resnici pristaše v režimskih krogih ali vojaških krogih. Bližnja bodočnost bo pokazala, kam se obrača Portugalska po letu 1968.

Pater Pij je umrl

Številne prijatelje in častilce p. Pija da Pietrelcina je presenetila vest, da je dne 23. septembra umrl v samostanu S. Giovanni Rotondo ta najbolj znani kapucin sedanjega časa. Pater Pij je imel povsod veliko prijateljev in častilcev, tudi iz naših krajev so ga v preteklosti prav številni ljudje obiskali in prinesli s seboj najlepše spomine nanj. Posebno pa so bili nanj navezani njegovi rojaki v južni Italiji, ki so ga enostavno imeli za svetnika. Prav to ljudsko navdušenje je pa bilo krivo raznih bridkosti, ki jih je moral p. Pij doživeti od strani višjih cerkvenih predstojnikov v Vatikanu. Saj je njegova zadeva prišla pred sv. Oficij in je postal njegov položaj zelo težak, ko je leta 1923 sv. Oficij dal izjavo, da ni gotovo, da moremo pri p. Piju govoriti o nadnaravnih pojavih in da naj zaradi tega verniki ne hodijo k njemu. Pozneje je sv. Oficij še nekajkrat dal izjave in prepovedi o p. Piju. Po letu 1933 se je položaj pri cerkvenih predstojnikih v Vatikanu nekoliko izboljšal, vendar se Cerkev do danes ni izjavila o pojavih, ki so bili v zvezi z osebo p. Pija, to se pravi o ranah Kristusovih, ki jih je nosil od 20. septembra 1918, o raznih čudežnih ozdravljenjih in preroškem daru, ki ga je baje p. Pij imel.

Danes je ob mirni smrti p. Pija vse to končano. Cerkev more bolj prosto govoriti. Zato je »Osservatore Romano« ob smrti p. Pija zapisal:

»Mož ponižnosti, molitve, pokore. Tako je msgr. Andrej Cesarano odgovoril papežu Janezu XXIII., ki ga je vpraševal po novicah o p. Piju. Msgr. Cesarano je bil takrat nadškof v Manfredoniji že 25 let in je takorekoč sledil dan za dnem življenju in delu tega skromnega kapucinskega patra.

Osebnost p. Pija je znana celemu svetu; od vseh strani so prihajali k njemu verni in neverni, ker jih je gnal njegov sloves svetosti.

Govorilo se je o nadnaravnih darovih, o tem se bo svoj čas izjavila Cerkev; mi moremo reči samo, da je p. Pij potolažil in priklical k Bogu neštevilne duše, spravil z Bogom ljudi, ki so bili daleč od vere in od Boga in večkrat sovražniki vere; njegova spovednica je bil sodni stol usmiljenja in strogosti. Tudi tisti, ki so odšli brez odveze so si največkrat želeli se vrniti in najti mir in spravo z Bogom.

Na pobočjih puljske gore se po njegovi pobudi dviga Hiša blažitve trpljenja (Casa sollievo della sofferenza), ki jo je dne 5. maja 1956 odprl kardinal Lercaro in prinesel blagoslov papeža Pija XII.«

To je danes najmodernejša bolnišnica, ki sprejema stotine in stotine bolnikov in jim skuša pomagati z najbolj sodobnimi izkušnjami zdravniške znanosti. Pomaga jim pa tudi duhovno, saj so bolniki tega včasih še bolj potrebni kot zdravja. Tu zdravijo bogate, ki upajo plačati, in revne, ki nimajo denarja. Ob koncu odnese vsak pobotnico, da je plačal, četudi je zanj poravnala stroške božja previdnost.

Do zadnjega dne je p. Pij maševal in sprejemal spovedance. Ker ni mogel več hoditi, se je premikal na vozičku in tudi maševal je sedeč. Še zadnji dan je zjutraj ob 5. uri maševal, zvečer pa prisostvoval večerni maši ter blagoslovil romarje, ki so se zbrali v cerkvi. Ob 2.30 po polnoči je mirno v Gospodu zaspal star 81 let. Njegov pogreb je napovedan za v četrtek, 26. t. m.

Ruska sonda obkrožila luno

Skrivnostno kot vedno so sovjetski vesoljski znanstveniki poslali okrog lune posebno sondo »Zond 5«, ki je obkrožila naš satelit in se nato srečno vrnila na zemljo. Sondo so spustili s sovjetskega ozemlja in je obkrožila luno v razdalji manj kot dva tisoč kilometrov in jo seveda tudi fotografirala. Nato je varno pristala v Indijskem oceanu blizu Madagaskarja, kjer so jo pobrale sovjetske ladje.

Ta podvig ruskih znanstvenikov je presenetil zapadni svet in posebno Američane, saj pomeni, da je luna že v dosegu človeka. Pričakujejo namreč, da bodo Sovjeti v doglednem času poslali okrog lune vesoljsko ladjo s človeško posadko, nato pa bo človek poletel na luno samo.

Po tem podvigu so sovjetski znanstveniki zopet pred amerikanskimi, ki tožijo, da jim primanjkuje denarnih sredstev za pospešenje njihovih načrtov za pot na luno. Ameriški senat je namreč črtal del sredstev določenih za vesoljske poskuse.

Uboga luna, ki jo sedaj človek moti v njenem miru, ne more več pametno urejati vremena na zemlji, kot ga je nekoč.

Smrt kitajskega misijonarja

Šele sedaj je prispela vest, da je dne 2. aprila 1967 umrl v Kien Toungu v provinci Foukien dominikanski pater Thomas Chang. Bil je poslednji dominikanec, ki je ostal v komunistični Kitajski. Misijonar je bil star 57 let. Od leta 1956 je bil zaprt v različnih delovnih taboriščih.

Poslanica čeških pisateljev

Zveza čeških pisateljev je 26. avgusta zvečer razširila po teleprinterjih v svet naslednjo poslanico. Naš prevod je iz italijanščine:

Dolgotrajne negotovosti ali mora igrati Sovjetska zveza v mednarodnem socialističnem svetu vlogo apostola ali biriča so končno za nami: socialistična velesila se povrača na že preizkušene tradicije kozaške diplomacije. Sovjetska zveza je s svojim reakcionarnim in fašističnim ponašanjem zgubila pravico voditi mednarodno komunistično gibanje. Želje kakega naroda po svobodi ni mogoče zadušiti s tanki. Misli ni mogoče zadušiti s streljanjem. Nikdar ne bo mogoče vreči v ječo vseh tistih, ki danes prepričano dvigajo v naši domovini zastavo naše odločenosti po svobodi. S tem našim pozivom želimo opozoriti na dolžnosti vse tiste, ki so zadali smrtni udarec socialistični misli. Leonid Brežnev, Nikolaj Podgorni, Aleksej Kosigin, Walter Ulbricht, Wladislav Gomulka, Janos Kadar, Todor Živkov so imena lažnih križarjev našega stoletja. V imenu Zveze čeških pisateljev, katere sedež v Pragi je zaseden po napadalcih, se obračamo do izobražencev vsega sveta in jim pravimo tole: nastopite v obrambo Češkoslovaške, izrazite glasno vaše neodobravanje nad našo tragedijo, ki je ni moč na noben način opravičiti. Bojkotirajte po vsem svetu napadalce naše domovine. Dokler ne bodo umaknili vseh čet, ki so danes na naši zemlji, ne predvajajte njihovih filmov, ne uprizarjajte njihovih gledaliških del, ne širite njihovega tiska. Svoboda je nedeljiva: sicer tu ne gre samo za našo svobodo, ampak tudi za vašo. Potrudite se, da se bodo umaknili iz naše Češkoslovaške. Nikdar ne bodo uspeli zlomiti naše odločenosti po svobodnem življenju in nam onemogočiti, da bi ne vzgojili naših otrok v svobodnem duhu.

Novo zasedanje OZN v New Yorku

Pred nekaj dnevi se je v New Yorku začelo 23. zasedanje Organizacije združenih narodov. Letošnje zasedanje se vrši v znamenju velike napetosti zaradi Češkoslovaške, Vietnama in Srednjega Vzhoda. Glavni tajnik OZN je v nekem svojem govoru ostro napadel ZDA zaradi vietnamske vojne ter Sovjete zaradi Češkoslovaške. Dejal je, da se dandanes velike sile vedno apelirajo na OZN, v resnici pa se dejansko ne zmenijo za njena načela.

Novi vrhovni predstojnik

Pater Michelangelo od sv. Jožefa, ki je rektor misijonskega semenišča v Indiji, je bil znova izvoljen za vrhovnega predstojnika bosonogih karmeličanov. Rojen je bil leta 1916 v Španiji. Od leta 1956 je rektor omenjenega semenišča.

Interpelacija na deželni zbor

Zadnje dni je slovensko javnost na Tržaškem zelo razburila vest, da so nekatera italijanska didaktična ravnateljstva pošiljala slovenskim staršem poziv, da se javijo na njihovi šoli in vpišejo otroka v italijansko šolo. Kljub zagotovilom šolskega skrbnika prof. Angiolettija, da je bila to pomota s strani nekaterih italijanskih ravnateljev in da se kaj takega ne bo več pripetilo, so slovenske družine še vedno prejemale takšna klavrna vabila in celo telefonske pozive na dom.

V zvezi s tem ravnanjem italijanskih ravnateljstev je deželni svetovalec LSS dr. Drago Štoka poslal deželnemu odboru daljšo interpelacijo, v kateri je ostro obsodil takšno mešetarjenje in nedopustno špekulacijo okrog slovenskih otrok. Po zakonu, je poudaril deželni svetovalec, je staršem pridržana popolna pravica, v katero šolo hočejo vpisati svojega otroka in vsakdo je svoboden, da vpiše otroka, kamor želi, zato je vsak pritisk ali vsiljevanje volje s strani višjih forumov nemoralno in protidemokratično dejanje.

Ker »lov na slovenskega otroka — kot je dr. Štoka imenoval akcijo italijanskih didaktičnih ravnateljev — škoduje mirnemu in skladnemu sožitju med tu živečima narodoma; ker je namen te akcije ustrahovanje slovenskih družin in sprememba njihovih odločitev glede vpisa otrok v osnovne šole; ker je njen namen otežkočati življenje in razvoj slovenskih šol; ker hoče iztrgati otroke njihovemu naravnemu in slovenskemu okolju in jih potem raznaroditi, kar je v nasprotju z vsemi naravnimi zakoni, z ustavo in posebnim statutom dežele Furlanije-Juliske krajine in v nasprotju z okrožnicami šolskega skrbništva in ker ta akcija ustvarja nepotrebne spore in mržnjo med tukajšnjim prebivalstvom in skuša zadušiti svobodni razvoj slovenske manjšine v Italiji, vprašuje dr. Štoka deželni odbor, kakšne korake bo napravil pri šolskem skrbništvu in tudi pri ministrstvu za javno vzgojo, da se ta z moralne in juridične plati nedovoljeni lov na slovenskega otroka takoj preneha in da se obenem kaznujejo na podlagi obstoječih predpisov tisti, ki so odgovorni za to nedopustno špekulacijo na račun slovenskega otroka.

Prodoren uspeh češkega zbora na tekmovanju "Seghizzi„ v Gorici

Goriško občinstvo ima letos kar zaporedno priliko poslušati češke pevske zbore in s tem odkrivati vse bogastvo in lepoto češke glasbene zakladnice in dovršenost njenih izvajalcev. To smo lahko že ugotovili še ne mesec dni od tega s praškim mešanim zborom. Isto nam sedaj potrjuje nastop mladih pevcev-akademikov iz Brna, ki so nam nudili toliko umetniškega užitka na sedanjem tekmovanju pevskih zborov v Gorici. In še prihodnji teden bomo lahko zopet poslušali akademski zbor iz Brna, ko se bo na povratku v domovino ponovno ustavil v Gorici in nastopil s celovečernim koncertom.

Prav v znamenju triumfalnega nastopa brnskih pevcev se je letos zaključilo sedmo mednarodno tekmovanje pevskih zborov »C. A. Seghizzi« v Gorici. Gotovo bo vsem udeležencem še dolgo ostalo v spominu to gostovanje mladih Čehov, ki so res pokazali, kaj se pravi peti.

Kot že več let, se tudi sedanje pevsko tekmovanje v Gorici drži že povsod sprejetih norm in oblik pevskih nastopov. Polifonsko petje, folklora — to sta dve splošni kategoriji, na katere se deli goriško tekmovanje. Poleg teh splošnih delitev pa sledi še ona na vrsto zborov, t. j. mešane, moške in ženske. Morda pa ni še vsem prav jasno, kje je pravzaprav meja med eno in drugo glavno kategorijo, čeprav bi to ne smelo biti tako težko. Imamo vtis, da se zlasti pri nekaterih ansamblih preveč greši na ta račun, čeprav bi tu moralo poseči vmes samo umetniško vodstvo tekmovanja. Zlasti je nevarna uvrstitev npr. med polifonske skladbe kake umetne pesmi, ki je sicer lahko tudi moderna in zahtevna, nima pa s polifonijo nikakega opravka. Morda bi v tem oziru morali v poznejših izdajah bolj paziti.

Udeležba zborov je bila prav številna, čeprav vsi vpisani niso mogli potem tudi dejansko nastopiti. Politični zadržki so tako ustavili že napovedani bolgarski ženski zbor iz Sofije. Tako so bili letošnji zbori iz Italije, Jugoslavije in Češkoslovaške. Sobotni program je obsegal polifonski del, nedeljski pa folkloro. Dvorana velike goriške telovadne dvorane je bila pri vseh nastopih nabito polna, lahko pa tudi pristavimo, da je bil, kot navadno, dober del občinstva slovenski. Vse nastope je registriral tudi radio. Žirijo letošnjega tekmovanja so sestavljali prof. Rodolfo Lipizer kot predsednik, ter profesorji Radovan Gobec, Mario Macchi, Romano Samarini ter Pietro Pezzè.

Obvezne pesmi so napisali za mešane zbore Bruno Coltro (»O sacrum convivium«), za moške zbore Ubald Vrabec (»Lector ed auditor«) ter p. Mariano Miolli za ženske zbore (»Laudate Dominum«). Vse so pisane v bolj ali manj strogem polifonskem slogu, kakor zahteva pač značaj nastopa. Tudi s tem v zvezi se mnogo govori o umestnosti načina izbire obveznih pesmi. Lahko bi enostavno posegli kar v klasično polifonijo ali pa npr. razpisali natečaj med sodobnimi glasbeniki, ki bi zavzel širši krog možnih konkurentov.

Omeniti moramo seveda tudi izide samega tekmovanja. Najbolj resen je bil seveda nastop v polifonskih skupinah. Tu so po vrstnem redu odnesli nagrade sledeči zbori:

MEŠANI: 1. Akademski zbor iz Brna, ki ga vodi Lubomir Matl (93,5 točk na 100). 2. Zbor »Tartini« iz Trsta, ki ga vodi Lucio Declich (90 točk). 3. Zbor »Moša Pijade« iz Zagreba, ki ga vodi Emil Cossetto (88,3 točke). 4. Nemški cerkveni zbor iz Nova Ponente (Bocen).

MOŠKI: 1. »Ermes Grion« iz Tržiča, ki ga vodi A. Policardi.

ŽENSKI: 1. Akademski zbor iz Brna. 2 »France Prešeren« iz Kranje, vodi Peter Lipar. 3. Ženski zbor Jesenice, vodi Milko Škoberne. 4. »S. Cecilia« iz Cadidavid (Verona).

Pri tem naj še omenimo, da je bil v moški polifonski kategoriji zgoraj omenjeni zbor iz Tržiča edini konkurent, ker se je en zbor odjavil.

Poglejmo še rezultate folklorne kategorije. Za mešane zbore je vrstni red naslednji: Akademski zbor iz Brna, Moša Pijade iz Zagreba, Tartini iz Trsta, S. Cecilia iz Cadidavid, sledi še nekaj zborov. V moški skupini si po vrsti sledijo Illersberg iz Trsta, Moša Pijade iz Zagreba, Ermes Grion iz Tržiča. Za ženske zbore pa so odnesli lavorike: Akademski zbor iz Brna, Moša Pijade iz Zagreba, France Prešeren iz Kranja in ženski zbor Jesenice.

S tem smo skušali z zgoraj navedenimi izidi vsaj bežno zadostiti kroniki s tekmovanja. Lahko rečemo, da je bil letošnji nivo zelo zadovoljiv, čeprav nekoliko manj od lanskega zaradi večje prisotnosti prvovrstnih zborov.

Izreden uspeh je doživel, kot smo videli, češki akademski zbor iz Brna. Kar štiri prve nagrade! Ta vokalni ansambel je res zmogel pokazati svoje velike odlike zlasti v polifonski skupini. Tu smo ugotovili vso njegovo glasovno zlitost in visoko interpretacijo podanih skladb. Slišali smo renesančno »Missa quinis vocibus super "Dolorosi martyr"« skladatelja Kryštofa Haranta s Polžic, v kateri so brnski pevci združili visoko kvalitetno interpretacijo s pravim religioznim občutjem. Mešani zbor brnskih akademikov je podal še nekaj Gallusovih posvetnih skladb iz zbirke »Harmoniae morales«. Ne moremo niti pozabiti krasnih izvedb v ženski zasedbi, kjer smo prisluhnili Obrechtovemu »Agnus Dei« ter da Victoria »Duo Seraphim« ,ki je gotovo doprinesla Brnčankam zasluženo lavoriko. Tudi v folklorni zasedbi so Čehi predstavili vrsto posrečenih, sicer delno lažjih skladb, ki so pa osvojila publiko zaradi naravne in sočne interpretacije.

Lepo je bilo število slovenskih zborov, pogrešali pa smo zastopnike zamejske zborovske kulture. Med zbori iz Slovenije se je najbolj odlikoval ženski zbor »F. Prešeren« iz Kranja, ki se je dokaj uspešno predstavil v obeh skupinah in predstavil vrsto zlasti Liparjevih in Simonitijevih skladb. Nastopila sta še ženska zbora z Jesenic in Glasbene Matice iz Ljubljane. Zagrebški zbor »Moša Pijade«, ki ga poznamo že od lanskega leta, je pokazal močnejšo noto v folklori kakor v polifoniji.

Izmed italijanskih zborov lahko seveda podčrtamo precejšnjo umetniško stopnjo »Tartinija«, ki je pokazal dokajšnjo dovzetnost za polifonsko izvajanje. Prijetno je tudi petje zbora iz Cadidavid (Verona). Ne moremo pa soglašati z izbiro folklornega programa nekaterih italijanskih zborov zlasti iz naše dežele, ki ne spada več na resno mednarodno tekmovanje, pač pa bolj na poceni zabavno prireditev. Kljub folklornemu značaju nastopa mora namreč celotno tekmovanje ohraniti neko potrebno višino, mimo katere ni mogoče.

V splošnem lahko organizatorjem iskreno čestitamo za zelo uspelo prireditev, ki se vedno bolj uveljavlja. Poleg glasbene vrednosti pa nosi še posebno človečansko poslanstvo za vedno večje zbližanje med evropskimi sosedi.

Andrej Bratuž

Otvoritev muzeja „Kraška hiša“ in „kraške ohceti“

Poročali smo že o veliki zavzetosti ljubiteljev Krasa, ki so ustanovili zadrugo »Naš Kras«. Preteklo soboto so uradno odprli muzej »Kraško hišo« v Repnu. Slovesne otvoritve so se poleg številnih domačinov in prijateljev iz cele Tržaške udeležili slovenski župani: repentabrski Miha Guštin, zgoniški Jože Guštin, devinsko-nabrežinski Drago Legiša in dolinski župan Dušan Lovriha ter drugi predstavniki drugih ustanov. Na otvoritvi sta govorila predsednik zadruge Egon Kraus in repentabrski župan Miha Guštin. Zunanjost in notranjost te stare kraške hiše je lepo preurejena. Prav tako so organizatorji opremili hišo s pristnim starim pohištvom in z drugimi predmeti. Fantje in dekleta v narodnih nošah so postregli gostom s prigrizkom in pristno kapljico, nakar je sledil stari običaj privoza nevestine bale v »Kraško hišo«.

V nedeljo pa je bila na vrsti »kraška ohcet«, na kateri sta si obljubila večno zvestobo Miranda Piščanc in Angel Krmec. Začetek svatbenih obredov je bil ob 8. uri, ko je prišel ženin s svojimi svati po nevesto v »Kraško hišo«, od koder so odšli peš v repentabrsko cerkev, kjer je kraški par poročil tamkajšnji župnik Avguštin Žele. Po poroki je bila v restavraciji Furlan zakuska za vse svate in narodne noše, nato pa se je nevesta predstavila tašči in tastu v »Kraški hiši«. Sledilo je svatbeno kosilo. Na popoldanskem programu je nastopil domači pevski zbor, zbor »Vasilij Mirk« s Proseka-Kontovela in folklorna skupina »France Marolt« iz Ljubljane, za ples pa je igral narodno-zabavni ansambel »Slak« iz Ljubljane. Kljub slabemu vremenu se je »kraške ohceti« udeležilo veliko število ljudi. Organizatorjem vse priznanje, mlademu kraškemu paru pa najlepše čestitke!

S TRŽAŠKEGA

Repertoar gledališča »Teatro stabile«

Predsednik gledališča »Teatro stabile« dr. Botteri je pretekli teden seznanil javnost z repertoarjem sezone 1968/69, ki se bo pričela že 1. oktobra. Sezona se bo začela z izborom iz del tržaških avtorjev, ki ga je pripravil Libero Mazzi. Sicer pa bo gledališki ansambel pripravil 5 premier ,in sicer: Svevo: Marijina pustolovščina, Slataper (odrska predelava F. Bordon): Moj Kras, Ionesco: Morilca brez plače, Čehov: Ivanov in neko Tomizzovo delo. Gostovala bodo gledališča iz Genove, L'Aquile in Rima ter gledališča iz drugih držav v izvirnem jeziku. Med temi bo tudi Drama Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane.

Novi predsednik in podpredsednik Kmečke zveze

Na mesto pred kratkim umrlega Josipa Škerka je glavni svet Kmečke zveze izvolil za novega predsednika organizacije dosedanjega podpredsednika Alfonza Guština s Cola. Na podpredsedniško mesto pa je bil izvoljen Alojz Debelis od Sv. Marije Magdalene.

Odpravljena nepravična taksa

Na podlagi sklepa občinskega odbora je sedaj odpravljena dvojna taksa na dvojezične napise posameznih obratov. Pričakujemo, da bodo slovenski trgovci, gostilničarji, obrtniki in profesionalci izobesili dvojezične napise.

Seja pokrajinskega svèta

Pretekli teden je bila prva seja jesenskega zasedanja pokrajinskega svèta. Predsednik pokrajinske uprave dr. Savona je podal politično utemeljitev proračuna za leto 1968. Znano je, da imajo stranke leve sredine na pokrajini samo 11 svetovalcev od skupnih 24. Dvanajsti svetovalec je zastopnik Slovenske skupnosti.

Gospodarski sestanek v Rimu

Pretekli teden je podtajnik ministrstva za proračun Saron sprejel v Rimu zastopstvo iz Furlanije-Julijske Benečije, ki ga je spremljal vladni komisar dr. Cappellini. Tržaški zastopniki so z vladnim predstavnikom razpravljali predvsem o gospodarskem položaju v našem mestu. Obravnavali so položaj na industrijskem področju, problem infrastruktur in vprašanje pristanišča.

Zdravniški dnevi

Od 19. do 22. t. m. so bili v našem mesto tako imenovani zdravniški dnevi. Na 22. tovrstnem zasedanju so zdravniki razpravljali o učinkih zdravljenja s kortizonom.

Koncert Zagrebškega kvarteta

V ponedeljek je gostoval v veliki dvorani Krožka za kulturo in umetnost Zagrebški kvartet. Na svojem uspelem koncertu je izvajal tudi Merkujev Kvartet št. 2, ki je doživel krstno izvedbo.

Barkovlje

V nedeljo, 6. oktobra bo ob 7. uri zjutraj peta sveta maša, takoj nato, nekako ob 7.45 pa vsakoletna procesija s kipom rožnovenske Matere božje. Prosimo, da se našim dekletom v narodnih nošah pridružijo tudi žene in dekleta iz drugih krajev. Vabljeni vsi Marijini častilci!

Umrl je prof. Karel Rupel

Pred kratkim je umrl v Ljubljani naš rojak s Proseka prof. Karel Rupel, ki je bil rektor akademije za glasbo v slovenski prestolnici. Prof. Rupel je bil znan glasbeni pedagog, violinist in organizator glasbenega življenja.

To je nepošteno!

Objavljamo pismo iz Trsta, kakor smo ga prejeli. (Ured.)

Cenjeno uredništvo!

Prepoved slovenskim otrokom z Goriškega, da iz počitniških kolonij ENPAS pišejo staršem v slovenskem jeziku; uradna vabila italijanskih didaktičnih ravnateljstev v Trstu slovenskim staršem, naj se nemudoma zglasijo na italijanski šoli za vpis otroka v 1. razred: dva primera, ki nam jasno kažeta, da oblasti izvajajo načrten pritisk na naše ljudi.

Zagotovo so taka vabila razposlali: didaktično ravnateljstvo v ul. Bastia, didaktično ravnateljstvo šole »Gaspardi, didaktično ravnateljstvo v ul. Donadoni (ta primer je bil že lani) in didaktično ravnateljstvo v Rojanu.

Ko se je pojavilo prvo tako vabilo iz šole v ul. Bastia in je slovenska javnost protestirala, se je šolski skrbnik opravičil in v posebnem pismu dejal, da je to »obžalovanja vredna pomota«, ker velja še vedno njegova okrožnica lanskega leta, ki prepoveduje razpošiljanje takih vabil, in da je pomoto zakrivil neki učitelj, ko sta bila didaktični ravnatelj in tajnik na dopustu. Osebno pa sem imel v rokah nekaj dni po omenjenem pismu šolskega skrbnika vabilo italijanskega didaktičnega ravnateljstva iz Rojana, kjer je lepo podpisan sam didaktični ravnatelj.

Kaže, da italijanski ravnatelji ne jemljejo resno navodil šolskega skrbnika, ali pa jih sploh ne prebirajo. Menim, da bi moral šolski skrbnik izvajati disciplinske sankcije proti kršiteljem jasnih šolskih predpisov.

S strani naših političnih strank, naših kulturnih in prosvetnih organizacij pa pričakujem, da bodo ostro nastopile proti tem hudim oblikam pritiska.

Sledi podpis

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Baragov dan v Kanadi

V juliju so v Sloveniji in drugod po svetu imeli Baragove proslave. Ameriški Slovenci so imeli Baragov dan 7. julija v Torontu, v Kanadi. Udeležilo se ga je okrog 3000 rojakov. Slavnostni pridigar je bil msgr. Maksimilijan Jezernik.

Slovenski škofje obiskujejo rojake po svetu

Mariborski škof dr. Držečnik je obiskal ameriške Slovence in je predstavljal slovenske škofe 15. septembra pri slovesnostih za 75-letnico slovenske farne cerkve sv. Vida v Clevelandu. Župniku msgr. Bazniku je poslal sv. oče poseben blagoslov.

Tudi škof Slovenskega Primorja dr. Janez Jenko bo v kratkem odpotoval v Avstralijo kamor so ga povabili tamkajšnji Slovenci. V Melbournu bo posvetil novo slovensko cerkev. Avstralskim Slovencem čestitamo, škofu dr. Jenku pa želimo srečno potovanje in vrnitev.

Kapucini v ZDA in Kanadi

V ZDA in Kanadi deluje trenutno 1679 kapucinov. Redovnih hiš je tam sto. Na svetu pa je kapucinom zaupanih 50 misijonov, od teh je 17 v Afriki, 14 v Aziji, 11 v Latinski Ameriki, 5 v Oceaniji in 3 v Evropi. Vseh kapucinskih redovnikov je na svetu 15.710; od teh je 12.181 duhovnikov in klerikov. Med njimi je 54 škofov in 6 apostolskih prefektov. Kapucinski red ima 1261 redovnih hiš in hospicev. Dalje imejo 13 provincialnih komisariatov, 23 provincialnih varuštev in eno generalno varuštvo v Avstraliji, ki je odvisno neposredno od vrhovnega predstojnika.

OKNO V DANAŠNJI SVET

Zmanjšanje živilske proizvodnje v Latinski Ameriki in Afriki

V svojem letnem poročilu so strokovnjaki svetovne organizacije za kmetijstvo in prehrano FAO objavili, da se je živilska proizvodnja v Latinski Ameriki in Afriki v teku zadnjega leta zmanjšala za en odstotek, medtem ko se je v najbolj bogatih in razvitih deželah povečala za 4 odstotke. Položaj v Latinski Ameriki in Afriki je toliko bolj vznemirljiv, ker je v istem času prišlo tam do pomembnega porasta prebivalstva, kar je povzročilo štiriodstotno znižanje na osebo itak že nizkih živilskih zalog. Strokovnjaki poudarjajo, da razpolagata po drugi strani Latinska Amerika in Afrika z velikim bogastvom rudnin, kar bi lahko obe rešilo pred nevarnostjo lakote. Zlasti Latinska Amerika, ki je v tem pogledu ena najbogatejših pokrajin na svetu, ker ima podnebje, ki omogoča gojenje kakršne koli vrste kultur. Kar se tiče Afrike, pa poudarjajo, da številni izgledi pričajo, da je možno tudi na tej celini priti do zelo pomembnega proizvajalnega poviška, kar bi imelo za posledico dejanski dvig gospodarskih pogojev tamkajšnjega prebivalstva.

Pastirsko pismo severnoafriških škofov

V skupnem pastirskem pismu škofje iz Alžirije, Libije, Maroka in Tunizije poudarjajo, da Severna Afrika že dolgo časa nudi industrializiranim deželam rude, kmetijske pridelke in ročno delavstvo, kar vse je nujno za razvoj industrializiranih dežel. Zato pa imajo severnoafriški izseljenci, tako nadaljujejo škofje, v Evropi pravico do bratskega sprejema, do spoštovanja svojega dostojanstva, do dostojnega stanovanja in do možnosti poklicne izobrazbe. Potem ko škofje pozivajo naprednejše dežele, naj se zavedajo svojih dolžnosti do dežel ,od katerih so toliko prejele, navajajo v listini, da bi bila zgolj materialna pomoč afriškim deželam povsem nezadostna, če ne bo povezana z uspešnim sodelovanjem za rešitev resničnih problemov severnoafriških dežel.

Radio za šole

Škof mesta Puno v Peruju msgr. Gonzáles Ruiz bo razdelil 1100 radijskih aparatov javnim šolam in kmečkim skupnostim v tej provinci. Pobuda, ki bo izvedena ob sodelovanju prosvetnega ministrstva, spada v okvir vzgojnega programa v korist kmetov v pokrajini. Program izvajajo v dveh jezikih tamkajšnjega prebivalstva, v Aymara in v Quechua. Glavni cilji šol po radiu, katerih mreža lahko doseže radijske sprejemnike v 10.000 središčih, so, dati večjo možnost odraslim kmetom, da prejmejo primerno izobrazbo, pospeševati večje sodelovanje med šolniki in prosvetnim ministrstvom ter nuditi specializirane programe gojencem javnih šol. Pripravljajo tudi načrt, da bi uporabili še televizijo pri tem obsežnem vzgojnem delu.

Klub samomorilcev

V zadnjih treh letih je šest mladih ljudi inteligentnih, dobrih dijakov, ki so izhajali iz dobro stoječih ljubljanskih družin, brez pravega vzroka napravilo samomor. Kmalu po samomoru 19-letnega akademika A. K. (list »Tedenska tribuna« prinaša samo kratice - op. ur.) pa je kulturna komisija pri univerzitetnem odboru Zveze študentov Jugoslavije v Ljubljani izdala njegovo pesniško zbirko, v kateri je neverjetno veliko govora o smrti in samomoru. Na eni zadnjih strani je grafična upodobitev vijugaste vrvi, med njo pa besedilo:

»Ste nesrečni? Se dolgočasite? Vas zaničujejo? Poslužite se edinega sredstva, ki ni nikdar zatajilo — samomora! S samomorom novim uspehom naproti! Samomor prinaša radost v družino! Družabni ugled boste dosegli le s samomorom. Pravo uživanje je uživanje v samomoru! Brez samomora ne boste srečni v življenju!«

Leto dni nato sta šla za A. K. v smrt še dva njegova sovrstnika. Bila sta iz družbe pokojnega pesnika. Letos sredi maja je ljubljanske kroge pretresel samomor dvajsetletnega fanta, ki se je obesil v očetovem stanovanju. Nekaj tednov zatem je sledilo po isti poti 18-letno dekle, ki je bilo po odlično opravljenem razredu tik pred maturo. Obesila se je na vrv, ki ji jo je večer prej dal njen prijatelj.

Vsi ti samomori so sprožili v Ljubljani plaz govoric. Slišati je, da obstaja klub samomorilcev, saj so skoro pri vseh omenjenih nesrečnežih našli kasneje besedilo A. K. o samomoru. Toda, naj klub samomorilcev obstaja ali ne, dejstvo je, da ima po zadnjih podatkih Slovenija povprečno največ mladinskih samomorov na svetu, celo več kot Japonska in nekatere druge azijske države, ki po tem žalostno slovijo. Samo na področju ljubljanskih kliničnih bolnišnic so v zadnjih štirih letih zabeležili 795 poskusov samomora. Skoraj polovica vseh je bila mlajša od 25 let, 29 mlajših od 15 let, najmlajša samomorilka pa je bila stara komaj dvanajst let!

Od kod ta beg pred življenjem? Nismo daleč od resnice, če si upamo trditi, da je k temu pripomogel režim, ki je mladini uničil verske ideale, namesto njih pa jim nudi le prazne fraze, puhlo zabavo in telesno uživanje. Tega pa se mlad človek kmalu preobje.

OBVESTILO - V torek 1. oktobra 1968 ob 19.30 bo v Trstu v ul. Donizetti 3, redni občni zbor Slovenske Prosvete.

Vabljena učlanjena društva.

Lep športni objekt v Padričah

Športno društvo Gaja, ki veže mladino in tudi starejše ljudi iz Padrič in Gropade, je zadnjega avgusta letos imelo svoj veliki dan :slovesno otvoritev novih igrišč za odbojko, košarko in dveh balinskih stez.

Na Padričah se je tega dne zbralo veliko število povabljencev, gostov, obiskovalcev ter domačinov in športnikov iz mesta in sosednjih krajev. Med povabljenimi gosti smo opazili deželnega svetovalca dr. Štoko, pokrajinskega odbornika Rudolfa, občinskega svetovalca dr. Dolharja, domačega župnika msgr. Živca, občinskega odbornika za šport Ceschia in številne druge predstavnike mestnega in manjšinskega javnega življenja.

Predsednik Gaje, Karleto Grgič, je pozdravil vse prisotne, se jim zahvalil za obisk ter orisal težave in trud, ki so ga morali domačini prebroditi in si lastnoročno zgraditi objekt, ki naj bi služil mladini v zabavo in spodbudo, »da bi stremela k vestnejšemu izpopolnjevanju plemenitih idealov športne dejavnosti, kot splošno veljavne osnove zdravega antagonizma«.

Podpredsednik Gaje, Marino Milkovič je nato govor prevedel v italijanščino, nakar je v imenu vaščanov Josip Grgič izročil tajniku Gaje Dušku Kalcu zelo lepo vezeno društveno zastavo, delo domačinke Vide Grgič.

Občinski odbornik Ceschia je nato prerezal društveni trak; msgr. Živic je blagoslovil igrišče ter poudaril, da je rad sprejel povabilo, da blagoslovi igrišča, kjer si bo mladina urila telo; v lojalnem kolanju pa naj ne pozabi, da ima tudi dušo in posebno naj ne pozablja na nedeljsko dolžnost.

Odbornik Ceschia je izrekel domači mladini pohvalo in pa »zavist« za tako lepa športna igrišča, paudaril je zasluge za tako hitro in uspešno gradnjo igrišč, obenem pa zagotovil tudi podporo s strani oblasti.

V imenu Bora in Koširje se je obrnil na predstavnike Gaje predsednik Dušan Košuta, ki jim je izročil v dar diplomo z medaljami.

Predsednik deželne balinarske zveze Schillani je poudaril nujnost takih športnih objektov za rekreacijo ter izrekel graditeljem občudovanje in priznanje.

Zbrani gostje so se nato zbrali pri zajutrku. Na igrišče pa so prišli športniki, ki so tako objekt predali njegovemu namenu.

Moška otvoritvena prijateljska tekma je bila med domačo Gajo in šesterko iz Izole, ki je tekmo dobila s čistim 3 : 0.

Ves teden so se v okviru športnega tedna Gaje kosale moške in ženske ekipe.

Sodelovalo je enajst odbojkarskih ekip: šest moških in pet ženskih. Gostovala je tudi odbojkarska šesterka iz Ljubljane, ki si je zagotovila zmago z zamejsko ekipo Bora s 3 : 1. Poleg odbojke je bila na sporedu košarka, kegljanje, bližanje, štafetni tek za dečke, med dvema ognjema, nočni tek iz Padrič v Gropado ter spet v Padriče in seveda balinanje, ki je vzbujalo mnogo zanimanja pri občinstvu.

V odbojki je med moškimi in ženskami pripadlo prvo mesto Boru, ki sta brez poraza zaključila turnir ter dokazala, da sta med zamejskimi društvi še vedno najmočnejši.

V nedeljo, 8. septembra pa so se predstavniki vseh sodelujočih društev zbrali na igrišču k nagrajevanju najboljših.

Brez dvoma je bil športni teden Gaje največja letošnja športna manifestacija zamejske mladine. Cel teden se je ob robu športnih igrišč zbiralo veliko prijateljev športa in mladine in bilo priča, če ne kakovostnim dvobojem, pa vsaj požrtvovalnosti in zagrizenosti, ki jo je vnesla v igro ta naša tako kritizirana mladina.

Gropajcem in Padričarjem izrekamo pohvalo in priznanje in jim srčno želimo, naj se ne ustavijo pri tem, kar so si s takim trudom dogradili, ampak naj stremijo za tem, da bo šport prinesel mednje veliko medsebojnega razumevanja in edinosti.

Branko

Grški referendum

V Grčiji pripravlja vojaška vlada nov referendum za odobritev nove ustave, ki naj dá videz demokratičnosti novemu režimu. Ustava sama, ki jo je pripravila Patakosova vlada, je na videz precej liberalna; seveda v isti sapi predvideva razne restriktivne ukrepe zoper svobodo državljanov. Zadnje dni je vlada osvobodila nekaj vodilnih starih politikov, med njimi Papandreua in Kanelopulosa, oba bivša predsednika grške vlade.

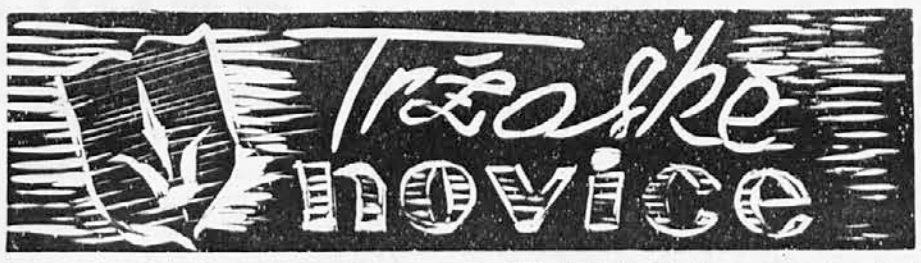

Tržačani na Otlici

V nedeljo 15. septembra se je zbralo na Otlici nad 500 Tržačanov, največ je bilo Opencev in Repencev. Blagoslovili smo Marijin kip v novem spomeniku na grobu duhovnika Vidmarja. Blagoslov je izvršil domači župnik Sivec, ki je v vaški dvorani pokazal barvne slike s pogreba. Na pokopališču je openski cerkovnik Peter Vidau izročil Vidmarjevim dar openske župnije — spomenik, — nakar je salezijanec F. Štuhèc razložil pomen križa in Marijienga kipa na duhovnikovem grobu.

Vsi številni udeleženci smo se nato peš podali na dom k Vidmarjevim; tu smo doživeli nepričakovano gostoljubnost, kakor da bi prišli povabljeni na novo mašo. Med nami je bila 90-letna Vidmarjeva mama, vsa srečna in zadovoljna nad takšnim obiskom več sto Tržačanov na zavrhovski domačiji. Višek našega sončnega in prijateljskega večera je bil, ko je openski dijak bral daljši članek iz Katol. glasa, opis zadnjega obiska pokojnega Pepčeta na domu, nekaj tednov pred smrtjo. Zapeli smo še več lepih naših pesmi in se kot stari znanci in dobri sorodniki poslavljali od velikih in malih Vidmarjevih. Naš študent je dobro bral v članku, da se bo ime Vidmar še dolgo držalo zavrhovske domačije, saj smo videli štiri zdrave rodove — večina moški svet. Seveda smo si ob slovesu obljubili, da še pridemo na Otlico, na povratku pa je že padel predlog, da gremo zopet prihodnje leto v septembru po marijanskem shodu na Opčinah.

* * *

Zahvala za spomenik

Vsem Opencem se iskreno zahvaljujeva za lepi spomenik, ki ste ga postavili na grobu našega brata Jožeta. Vsem hvala za veliki obisk ob blagoslovitvi spomenika.

V imenu rodbine

Štefan in Marija Vidmar

Kontovel

V soboto, 14. t. m. smo pokopali Marija Pertota iz znane Berbinčeve družine. Na dan nesreče, 12. septembra je šel vesel od doma, saj je minil komaj poldrugi mesec od poroke. Začel je graditi hišo za novo družino, dela in zaslužka ni manjkalo. Obetalo se mu je boljše življenje kakor doslej. Na križišču proti Gabrovcu pade pod premikajoči se žerjav, ki mu zmečka spodnji del telesa. Avto rdečega križa ga nemudoma prepelje v bolnišnico, kjer kmalu izdihne. Velika žalost je zagrabila vso vas, vse njegove znance in prijatelje, ki jih je imel veliko. Bil je blaga duša. Pri pogrebu se je zbrala ogromna množica ljudi iz vseh krajev. Pretresljivo je bilo poslušati obukne krike matere in mlade žene. Vsi so imeli solzne oči. Nihče se med pogrebom ni drznil klepetati ali se smejati, kakor se večkrat dogaja med pogrebi. Vencev in cvetja brez števila. Pri molitvah pa je malokdo odgovarjal duhovniku. Brez molitve pa rože in petje nič ne pomagajo rajnim. Pokojni je veliko pretrpel v svojem življenju: med vojno je bil v zaporu in interniran v Dachauu in drugih taboriščih: potrebno je, da se kaj več moli za njegovo dušo, da bo vsaj na drugem svetu prej konec njegovega trpljenja, če mu ga je še kaj ostalo, in da bo užival večno srečo, ki jo samo Kristus daje.

Življenjski jubileji

Pred kratkim je slavil sedemdesetletnico znani zobozdravnik dr. Dorče Sardoč. Jubilant je kot zaveden Slovenec in dosleden antifašist moral marsikaj pretrpeti, vendar lahko s ponosom gleda na svoje življenje ter nam je lahko svetal zgled tudi danes, ko živimo sicer v spremenjenih razmerah, ki pa gotovo niso za naš narodni obstanek ugodne.

Življenjsko obletnico je slavil tudi g. August Furlan, ravnatelj trgovine »Fortunato« pri cerkvi sv. Antona.

G. Emil Colja pa je te dni slavil šestdesetletnico. V buffetu »Tomažič« v ulici Cassa di Risparmio vas ne le dobro postreže, ampak vas tudi zelo rad slovensko nagovori.

Vsem trem jubilantom čestitamo!

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Spored od 29. sept. do 6. oktobra 1968

Nedelja: Prvi: 11.00 Sv. maša. 21.00 Krištof Kolumb, nadalj. — Drugi: 21.15 Ritmo do Brasil. 22.15 Sin Indijanke, film.

Ponedeljek: Prvi: 21.00 Umberto D., film. — Drugi: 21.15 Simfonični koncert. 22.10 Serijska oddaja.

Torek: Prvi: 21.00 Karel Veliki, zgodovinska oddaja. — Drugi: 21.15 Aktualnosti. 22.15 Ciao mamma.

Sreda: Prvi: 21.00 Sprehodi po Indiji, nadalj. 22.00 Šport ob sredah. — Drugi: 21.15 Dogodivščine Arsenija Lupina, film.

Četrtek: Prvi: 21.00 Politična tribuna. 22.00 Uvodna preiskava. — Drugi: 21.15 Glasbena oddaja. 22.15 Zoom.

Petek: Prvi: 21.00 Aktualnosti. 22.00 Zadnji prišlec, film. — Drugi: 21.15 Pohod na Reko, zgod. oddaja. 22.30 Poročila iz filmskega sveta.

Sobota: Prvi: 21.00 Canzonissima. — Drugi: 21.15 Srečanja z Mae West-om. 22.15 Luisa Sanfelice, nadaljevanje.

Z GORIŠKEGA

Števerjan - Gostovanje Bohinjcev

Napovedano gostovanje 7. t. m. prijateljske dramske skupine iz Češnjice v Bohinju se ni moglo vršiti, ker je zbolel glavni igralec. Zato smo gostovanje prenesli na nedeljo, 29. septembra 1968 ob 17.30 v Katoliškem domu v Gorici.

Prosvetno društvo »F. B. Sedej« iz Števerjana, ki to srečanje organizira, vabi vse Slovence, da se predstave udeležijo. Posebno vabimo Števerjance, da s svojo prisotnostjo podprejo napore svojega društva, ki je vzpostavilo stike s podobnim kulturnim društvom, in da vrnemo Bohinjcem prijazni sprejem, ki so ga pripravili lani dramski skupini našega prosvetnega društva, ko je pri njih gostovalo z igro »Naša kri«. Menimo. da so stiki s kulturnimi društvi iz domovine nadvse koristni in potrebni, da ne ostane naše manjšinsko kulturno življenje osamljeno ter da ne izhira kot suha veja.

Med odmori bo igral glasbeni ansambel katol. prosvetnega društva, ki bo izvajal slovenske narodne in moderne pesmi.

Pomen mednarodnega tekmovanja zborov

Ob otvoritveni in zaključni slavnosti sedmega mednarodnega tekmovanja zborov »Seghizzi« so predstavniki oblasti poudarili širši pomen podobne prireditve. Tako je predsednik zbora »Seghizzi« Cocianni podčrtal vlogo posredovalca med narodi in premostitve političnih in nacionalnih strasti. Še posebej je pozdravil kar pet zborov iz Jugoslavije, ki sodeluje že vsa leta na tekmovanju. Tudi goriški župan Martina je zadnji večer v imenu Gorice izrekel pozdrav zbranim gostom in poudaril važnost prireditve za mir med narodi. Prireditve so se udeležile najvišje krajevne oblasti, med njimi goriški nadškof in prefekt. Veliko je bilo tudi predstavnikov tiska in radijskih postaj iz Italije in Jugoslavije.

Plešivo

Pretekli torek smo položili na krminskem pokopališču k večnemu počitku 59-letnega posestnika in gostilničarja s Plešivega Jožefa Sirka. Večmesečna bolezen, povečini prestana v goriški bolnišnici, ga je strla. Lepo pripravljen za prehod v večnost je z globoko vero in velikim zaupanjem v Boga odšel s tega sveta. Obilna udeležba pri pogrebu je izpričala spoštovanje, ki ga je užival tostran in onstran meje. Pogrebno mašo je daroval krminski dekan msgr. Trevisan, ki je tudi vodil pogreb ob spremstvu treh naših duhovnikov. Na domu in na pokopališču so se pevci poslovili od njega z žalostinkami, eden izmed lovcev pa je v imenu lovske družine spregovoril priložnostne besede. Pokojnemu naj Bog nakloni večni mir, družini in številnim sorodnikom pa božje tolažbe, katerim izrekamo naše iskreno sožalje.

Obisk švicarskega veleposlanika

Med obiskom našega mesta si je švicarski veleposlanik v Italiji Jean de Rham skupaj s posebno švicarsko delegacijo ogledal več gospodarskih objektov in ustanov ter bil sprejet med drugim na županstvu, na pokrajinski in deželni upravi. Razen tega je imela švicarska delegacija sestanek na trgovinski zbornici s tržaškimi gospodarstveniki, na katerem so razpravljali o možnostih razvoja švicarskega prometa skozi naše pristanišče.

ZA KMETOVALCE

Ob letošnji trgatvi

Letos so vinogradniki upravičeno zaskrbljeni. Slabo vreme, ki traja že celo poletje ne odneha niti sedaj, ko se bliža trgatev. Na trtah gospodarijo bolezni in hladno vreme je vzrok, da bo grozdje imelo malo sladkorja. Zgodi se lahko, da bo marsikdo obiral celo v dežju. Izkušnje povedo, da so vina v takih okoliščinah šibka in se rada kvarijo. Zato bo treba upoštevati sledeče:

Trgatev naj se opravi, če le mogoče, v jasnem in sončnem vremenu; tako bomo prinesli v klet suho in toplo grozdje. Znano je, da mokro grozdje razredči mošt, hladno grozdje pa le težko začne vreti in škodljive bakterije imajo v takih razmerah lepo priložnost, da se razvijejo in kvarijo vino.

Če je grozdje zdravo, toda premala zrelo, po okusu kislo in vsebuje malo sladkorja, ga lahko popravimo tako, da mu dodamo sladkega grozdja ali sladkega mošta ali zgoščenega mošta. Kadar nimamo teh naravnih pripomočkov, dodamo moštu 4 do 5 gr kalijevega metabisulfita na hektoliter.

Če je grozdje plesnivo, bolno ali drugače pokvarjeno, je najbolje takoj iztisniti mošt in ga pustiti 8 - 10 ur, da se očisti; nato ga odlijemo in pustimo, da vre brez tropin. Lahko pa takemu moštu primešamo zdravih tropin, ki bodo omogočile živahno vrenje. Previdnost pa narekuje, da pokvarjenemu grozdju dodamo 10 do 15 gr kalijevega metabisulfita na hektoliter. Zdravo in zrelo grozdje ne rabi nobenih dodatkov.

Širite „Katoliški glas“

V hladnem vremenu se zgodi, da mošt na tropinah noče vreti ali vre slabotno. Takrat ne odlašajmo in sprožimo vrenje tako, da vrelno klet ogrejemo s kurjavo ali zračenjem na 20 - 22°C ali pa en del mošta segrejemo v loncu na 60 - 70°C ter toplega vlijemo v ostali mošt. Če se mošt še ni ogrel na 18 - 20°C, ponovimo postopek. Razumljivo je, da bomo klet med vrenjem zaprli, kadar je zunal hladno vreme.

Včasih so pustili mošt na tropinah tudi cel teden. Danes pa velja pravilo naj bel mošt vre na tropinah le 6 do 12 ali največ 24 ur. Le za črna vina naj vrenje traja 2 do 3 dni. Tropine je treba med vrenjem večkrat na dan pogrezniti.

Ko je potekel čas burnega vrenja na tropinah, odtočimo vino v sode, kjer se bo nadaljevalo počasno vrenje. Ob vrhu soda naj ostane dovolj prostora, v katerem se bodo nabirale pene in ogljikov dvokis. Na sod stavimo kipelno veho, ki prepreči, da bi zrak, mušice in nesnage prišle v vino in nam istočasno kaže, koliko časa traja vrenje. Med vrenjem moramo paziti, da toplota v kleti ne bo padla pod 15°C sicer se bo vrenje prezgodaj ustavilo in vino bo ostalo sladko. Takšno vino bo spomladi spet začelo vreti in se pokvarilo.

Po končanem vrenju - iz kipelne vehe ne uhajajo več mehurčki - napolnimo sod do vrha in ga dobro zamašimo. Kasneje bo treba vino še večkrat doliti; sprva vsak teden, pozneje pa bolj redko. Če nimamo vina za dolivanje, moramo prazen prostor v sodu žveplati ali staviti v sod parafinske tablete. Končno moramo skrbeti, da se bo klet ohladila na 10 do 12°C. Kajti le v hladni kleti bo vino pravilno zorelo in se kristalno očistilo.

Inž. Janko Košir

7 Spomini na težke čase

NOVI DUŠNI PASTIR

Župnik, ki je nasledil g. Jožefa Kosa, se je pisal Peter Pahor. Bil je skoro domačin, doma iz Novela na Krasu in še zelo mlad, saj je prejel mašniško posvečenje leta 1915 sredi vojnih grozot.

Slovesno smo ga sprejeli in ga pozdravili z vedno prisrčno pesmijo: »Prečastiti, bod' pozdravljen, od Boga si nam poslan...« Naš zbor takrat ni bil ravno številen, toda svojo vlogo v cerkvenem življenju je že kar dobro opravljal. Vodil ga je Jože Semolič, Babčev po domače, ki se je zelo prizadeval, da bi iz zbora naredil ubrano enoto.

Novi župnik se je začasno nastanil v Gorenji Brestovici v kmečki hiši; tudi sv. mašo je opravljal v isti vasi in sicer v cerkvi sv. Anastazije nad vasjo. Cerkev je bila zelo starodavna. Do druge svetovne vojne je bila v njej sv. maša vsak petek, sedaj je pa le še enkrat na leto in sicer v nedeljo po 6. februarju, ko je svetničin praznik.

Po enem letu bivanja novega župnika med nami je zrastla v Dolenji Brestovici velika baraka, namenjena službi božji. Tako je tudi župnik Pahor zapustil našo vas, da bi bil bliže začasni cerkvi. Medtem je oblast zidala in obnavljala naše domove. Na vrsto je prišla tudi cerkev z zvonikom. Tu pa so se pričele težave. Občinski možje so bili za to, da se cerkev zgradi na novem kraju in da se prestavi tudi pokopališče. Vaščani iz Gorenje Brestovice so hoteli, da bi cerkev stala nekje v sredi med obema Brestovicama, čemur pa so nasprotovali Seljani; njih cerkev je bila le podružnica. Končno so se vsi zedinili za novi prostor poleg ceste na cerkvenem zemljišču.

Dvignil se je zvonik, dokončana je bila cerkev, manjkali so pa še zvonovi; dva velika bi potreboval cerkveni stolp farne cerkve sv. Lavrencija, dva manjša pa podružnična cerkev sv. Anastazije. G. župnik je dosegel, da so bili končno vliti in prispeli v našo srenjo.

Seveda je njih namestitev v zvonik pomenila praznik za vso faro. Razpostavili so jih po velikem odru, ob nje so se postavili botri, prišlo je precej duhovnikov, pevci pa smo zapeli pesem primerno za take prilike.

Na posvetitev zvonov je bil povabljen tudi naš prejšnji župnik Jožef Kos. Rad se je povabilu odzval in blagoslovitev opravil. Po slovesnosti se je obrnil še do vaščanov in jim dejal v šaljivem tonu: »Dragi moji župljani! Kosov ste že dosti videli, a belega še nikoli. Zato si danes dobro oglejte mene!« Res je bil že ves siv. Ljudje so bili njegove duhovitosti veseli in so ga navdušeno pozdravljali. Tistikrat je bil zadnjikrat v Brestovici. Bil je že zelo v letih. Čez nekaj časa smo zvedeli, da ga je Bog k sebi poklical po plačilo.

Novi zvonovi so prinesli v župnijo tudi novo versko življenje. Posebno lepo je bilo ob prazničnih dnevih, ko so še zlasti slovesno vabili k službi božji. Nekaj posebnega so bila velikonočna jutra, ko so se možje in fantje že ob štirih zjutraj povzpeli v zvonik in začeli s pritrkavanjem. Razsvetljena okna, petje, mogočni glas zvonov, dolga procesija skozi vso vas, vzklik »Aleluja«, vse se je zlivalo ob vzhajajočem soncu v en sam slavospev od mrtvih vstalemu Zveličarju. Tedaj smo bili resnično srečni in veseli.

Navadili smo se na novega dušnega pastirja in ga imeli radi. Bili smo prepričani, da bo še dolgo ostal med nami. Pa je Bog odločil drugače. 11. novembra 1930 na god sv. Martina v Brestovici ni bilo sv. maše, naslednji dan tudi ne. Ljudje so se vznemirili. Pa se ni gospodu kaj primerilo? V tistih letih je bil slepič še precej nepoznana bolezen. Pa smo zvedeli, da se mu je nenadoma razlil. Nemudoma so ga odpeljali v Tržič v bolnišnico, a bilo je že prepozno. 13. novembra je bil že mrlič. Njegovo truplo so prepeljali do pred vasi, od kodter so fantje krsto na ramenih odnesli v cerkev. Sredi velike žalosti vernikov je našel svoj zadnji dom na novem pokopališču, v bližini groba učitelja Franca Vodopivca. Tam oba za Brestovico tako zaslužna moža sedaj pričakujeta vstajenja.

Osirotela brestovska fara je nato nekaj mesecev ostala brez svojega dušnega pastirja. Nadomeščal ga je gospod Oblak iz Gorjanskega. Nato pa je prišel med nas v cvetu svojih let Štefan Tonkli, zelo prijazen in srčno dober gospod. A ostal je v Brestovici le nekaj let. Tako smo bili leta 1937 zopet sirote brez duhovnega očeta.

TEŽKE PREIZKUSNJE

Smrt pa je nekajkrat posegla tudi v mojo družino. Leta 1923 sem se poročila. Tista leta so bila težka, saj je vsega primanjkovalo, pa tudi zaslužka ni bilo, tako da smo bili z denarjem vedno na tesnem. Morali smo biti zadovoljni z malim, zato tudi mladina ni bila tako razvajena kot je dandanes. Starejši smo si drug drugemu radi pomagali in si bili dobri sosedje. Sovraštvo je bilo redko in izjema. Povsod je donela naša lepa pesem, pri delu, na polju, na povratku domov, pri hišnih opravilih, prešerna fantovska pa še dolgo v noč. Novi časi so zatrli tudi to pesem na vasi. Namesto nje se slišijo mogoče in nemogoče popevke, ki jih oddajata radio in televizija...

Leta 1924 sem prvič stala ob grobu lastnega otroka. Osem mesecev je imel sinček, ko ga je pobrala smrt. Bili smo brez denarja pri hiši; ni ga bilo ne za zdravnika in ne za pogreb.

(Prihodnjič naprej)

Goriške novice

Koncert akademskega zbora iz Brna na goriškem gradu

Prihodnji ponedeljek bomo v Gorici zopet lahko sprejeli češke pevce iz Brna, ki se bodo tu ustavili ob povratku v domovino s kratke turneje po Italiji. Akademski zbor iz Brna, ki ga vodi dirigent Lubomir Matl, bo nastopil s celovečernim koncertom, na katerem bo izvajal dela klasične polifonije, umetne ter narodne češke pesmi. Prav gotovo bo goriško občinstvo zopet polnoštevilno napolnilo dvorano deželnih stanov, kot že zadnjič ob koncertu Kühnovega mešanega zbora iz Prage.

Naj pri tem še omenimo, da je bil med občinstvom na zadnjem tekmovanju »Seghizzi« tudi dirigent Pavel Kühn iz Prage, dober prijatelj našega mesta in zmagovalec letošnjega mednarodnega tekmovanja v Arezzu.

V kino dvorani v ŠTANDREŽU

bomo v nedeljo 29. septembra ob 20. uri predvajali krasni moderni film v petih delih

»TUTTI INSIEME APPASSIONATAMENTE«

Doberdob

Nesreča v nedeljo, 8. septembra ni sicer zahtevala smrtnih žrtev, a lahko bi bilo veliko hujše kot same praske. Tisti dan je osem domačinov odšlo z drugimi starši obiskat svoje otroke v kolonijo O.D.A. v Forni di Sopra. V bližini predora pri »passo della morte« so popustile zavore in le prisotnosti duha šoferja se morajo zahvaliti, da je avtobus zavozil s ceste na travo v grmovje in ne v prepad. Sicer se je prevrnil, bilo je 14 opraskanih, avtobus pokvarjen, a hujšega ni bilo; najhujše poškodbe je dobila domačinka Petrina Jarc, ki je še vedno v bolnišnici v Tržiču zaradi udarca na glavi. Seveda dosti strahu pri domačih in v počitniškem domu, a hvala Bogu, da se je tako končalo.

Dva pogreba. Dne 29. avgusta je po dolgi in mučni bolezni vdano v Gospodu zaprla svoje oči Marija Jarc (Himetova). Majhna in drobna po telesu, a živa in delavna kot čebelica, je povsod rada pomagala: pri bolnih sorodnikih in v domači vasi kakor poprej veliko let v Genovi. Zadnje čase je skrbela tudi za verske časopise, katere je osebno dostavljala na domove. Naj jo dobri Bog za vse bogato poplača, saj je pri Bogu veliko vredno prav to, kar je pri posvetnih ljudeh majhno in nepomembno. Domačim naše sožalje.

V nedeljo, 15. septembra pa je bil pogreb nekdanjega cerkvenega ključarja Jožefa Gergoleta v lepi starosti 78 let. Njegovo življenje je bilo polno dela, truda, molitve in pomoči bližnjemu, pa tudi nevarnosti v prvi in drugi svetovni vojni. Rad je tudi vršil službo cerkvenega ključarja, dokler mu ni srce začelo nagajati. Umrl je zelo lepo, previden z zakramenti, in se pri čisti zavesti poslovil od vseh prisotnih. Na njegovi zadnji poti so ga spremljali številni domači, trije duhovniki in veliko ljudstva. Cerkveni zbor mu je pel žalostinke med pogrebno mašo. Naj uživa pri Bogu zasluženo plačilo v družbi nebeškega ključarja sv. Petra. Sorodnikom naše sožalje.

Župnijska dvorana je že zrastla do strehe; ni čudo, ko pa vedno dežuje! Toda tu bi rabili tak »denarni dež« v obliki darov, posojil kot to delajo pri nabirkah za župnijske domove v Števerjanu, Sv. Ivanu, Rojanu... (seznam je vedno na zadnji strani Kat. glasa). Torej, dragi prijatelj, pobožaj srce in sezi v žep, včasih po malem, včasih kaj več, saj tisti denar ne bo vržen preč. Ne vemo, če bo tukaj protosinhrotron, da bi bil le župnijski dom. — Sedaj pa zares: za vse dobrotnike župnijske dvorane bo vsako prvo sredo v mesecu darovana sv. maša; to obljublja župnik Bogomil Brecelj. Darovi pa bodo objavljeni mesečno v Kat. glesu (po želji).

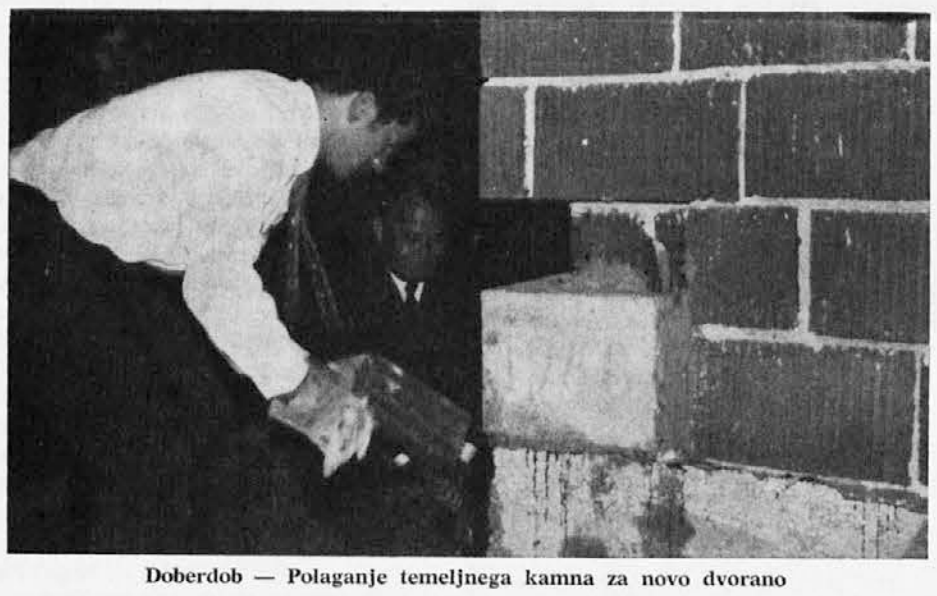

Doberdob — Polaganje temeljnega kamna za novo dvorano

Občinska seja v Doberdobu

Na seji doberdobskega občinskega svèta, ki je bila v torek, 17. t. m., so svetovalci Slovenske liste predložili resolucijo glede vojaške zasedbe Češkoslovaške od strani petih sil varšavskega pakta. Resolucija odločno obsoja nasilje izvršeno nad miroljubnim narodom, ki je komaj zlomil režim krutega stalinističnega sistema in si izbral svobodno življenje v popolni bratski vzajemnosti delavcev in izobražencev ter vse mladine, in izraža solidarnost s češkoslovaškim narodom v njegovem plemenitem zadržanju pred okupatorji, od katerih zahteva z odločno besedo, polno domovinske ljubezni, naj zapustijo zemljo, ki ni njihova. Ne z orožjem, torej, ampak s patriotičnim nastopom visoko omikanega naroda, ki prestaja zdaj že drugo okupacijo.

Resolucija zaključuje z željo in voščilom, da bi češkoslovaški narod zmagovito prestal tudi to gorje in končno za vse čase postal resnično popolnoma svoboden in tudi užival vse demokratične svoboščine, svobodo dela in pridobivanja, svobodo besede, izražanja in združevanja; in to proti vsem diktatorskim režimom, ki te svoboščine zanikajo.

Za to zmerno in stvarno resolucijo so glasovali prisotni svetovalci Slovenske liste, komunistični pa so vsi glasovali proti. Tako so komunisti še enkrat pokazali, kaj so. Zato so si raje sestavili svojo čisto komunistično resolucijo in si jo tudi izglasovali. Za to pa so se odločili šele potem, ko so slišali napoved svetovalcev Slovenske liste.

* * *

Preteklo nedeljo je slovenski dnevnik priskočil na pomoč doberdobskim komunističnim upraviteljem s člankom pod naslovom: »Večina in manjšina naj delata predvsem v korist občanov«. Ob tem članku bi lahko rekli, da pes psa ne ugrizne, saj je naša javnost že precej dobro poučena, kako se upravlja doberdobska občina, in tudi o nestrpnem zadržanju župana in odbora do opozicije, ki jo tvorijo svetovalci Slovenske liste.

Če bi večina poslušala stvarne in koristne predloge opozicije, ki so vedno tehtni in v skladu z zakonskimi določili, bi to res bilo v korist občanov. Ker pa se župan in odbor krčevito držita komunističnega pravila, da se opozicije ne sme pustiti do besede, sta oba, župan in odbor, deležna kritike opozicijskih svetovalcev, ki se, kakor sam »Primorski dnevnik« priznava, v upravnih zadevah bolj spoznajo kot komunistični občinski upravitelji.

Za danes pa še to. Občinski tajnik ne obvlada slovenščine in med sejo ne beleži ničesar, razen izida glasovanj. Zapisnik pa je treba voditi med sejo, ker mora odgovarjati točnosti raznih izjav župana, odbornikov in svetovalcev, o njihovih predlogih, ugovorih itd. Svetovalci opozicije vedno tolčejo na to pomanjkljivost, pa stalno naletijo na gluha ušesa pri županu in pri odbornikih.

ŠPORT

III. Memorial »Mirko Filej«

Od srede oktobra naprej se bodo vršile tekme v okviru Memoriala M. Filej za leto 1968. Letos bodo tekmovali tudi najmlajši, naraščajniki, juniorji in dekleta. Memoriala se lahko udeležijo atleti, ki so včlanjeni v kakem moštvu ali pa ne, da imajo le nekoliko športne sposobnosti in dosti navdušenja.

Tekmovali bomo v atletiki, odbojki, nogometu, namiznem tenisu in streljanju z zračno puško. Tudi najmlajši bodo imeli svoje posebne igre. V odbojki kakor v nogometu ne sme tekmovati nobeno moštvo, ki je redno včlanjeno v FIDAL-u, smejo pa igrati moštva, zbrana po vaseh ali v drugih udruženjih. Več bomo poročali v prihodnjih številkah.

Lep uspeh Olympije

V tednu od 7. do 15. septembra se je vršila v Ronkah II. mladinska olimpijada, katere se je udeležilo tudi odbojkarsko moštvo goriške Olympije v kategoriji naraščajnikov. Tokrat so se olimpijci prav dobro odrezali, saj so dosegli prvo mesto. Najprej so se v sredo, 11, septembra srečali z goriškim moštvom Audax in ga po treh setih premagali z 2 : 1 (5 : 15, 15 : 6, 15 : 8). V petek, 13. septembra jih je pa čakala težka tekma s Torriano iz Gradiške. Po dolgi borbi z odličnimi nasprotniki je Olympija tudi te premagala z 2 : 1 (15 : 13, 12 : 15, 15 : 12). Fantje so se nato v lahki tekmi poskusili še z novim moštvom iz Ronk in ga po dveh setih premagali (15 : 2, 15 : 5). Za Olympijo so igrali sledeči igralci: Breg, Devetak D., Ferletič M., Nanut R., Plesničar I., Tommasi P., Uršič R. in Špacapan M.

Olympija: Lahka atletika. - V tem mesecu so se lahkoatleti udeležili nekaterih tekem. Dne 14. in 15. se je vršilo deželno prvenstvo kategorije »allievi«. Peter Špacapan je dosegel v metu diska 30,70 m, Šuligoj Bruno je tekel 2000 m v času 6'45'', Šuligoj Aleksander je tekmoval na 1000 m. V soboto 21. t. m. je Šuligoj Bruno zasedel prvo mesto v teku 300 m (čas 41''7) na tekmovanju uslužbencev Italcantieri in njihovih sinov v Tržiču. Zato se bo dne 9. oktobra udeležil vsedržavnega finalnega tekmovanja v mestu Brescia.

Odbojka. - Odbojkarji Olympije so se v začetku septembra udeležili turnirja v okviru športnega tedna v Padričah. Igrali so proti Sokolu iz Nabrežine in Boru iz Trsta in so obe tekmi izgubili.

S seje občinskega svèta v Gorici

Važno za kmetovalce. V ponedeljek, 23. t. m. se je vršila seja goriškega občinskega svèta. Sporazumno z ostalima dvema svetovalcema Slovenske liste je dr. Sfiligoj v začetku razprave prosil predsedujočega podžupana, naj občinski odbor priskoči na pomoč kmetovalcem, ki so te dni prejeli poziv finančne intendance, da plačajo davek na izboljšanje zemljišč (imposta di miglioria) zaradi raznih naprav, zlasti ceste III Armata.

Dr. Sfiligoj je predočil neumestnost zahteve finančne intendance, ker je vrednost zemljišč že itak zmanjšana zaradi raznih ukrepov, kot so zasega zemljišč po zakonu 167, regulacijski načrt, industrijsko področje, zgradba novega obmejnega prehoda in tako dalje. Vse to znatno znižuje vrednost zemljišč, a tega finančna intendanca gotovo ni upoštevala. Gre pa tudi za kose zemljišč, ki niso drugače uporabni kot samo za povrtnino. Omenjeni davek je zelo visok in ga prizadeti ne bodo mogli plačati. Podžupan je obljubil, da predloži zadevo v pretres občinskemu odboru, ki jo bo seveda temeljito pretresel.

Prizadete kmetovalce opozarjamo, da ne smejo zamuditi ugovora proti pozivu finančne intendance, kar je tudi sam podžupan svetoval.

Na isti seji so naši svetovalci predočili odborniku za šolstvo potrebo, da se poskrbi za prevažanje šoloobveznih otrok (tudi za vrtec) z Oslavja v Pevmo in Gorico. Nadalje so se zanimali za ureditev ceste v Štmaver in pristojni odbornik je zagotovil, da je načrt za cesto na deželnem uradu v Trstu. Upati je, da bo v kratkem odobren, zlasti še, ker je vojaška oblast izjavila, da taki ureditvi ne nasprotuje.

Za Zavod sv. Družine. Namesto cvetja na grob pok. stricu Pepiju Sirku, družini Obljubek in Mazzarino lir 5.000.

Gostilna na prodaj. Na ugodnem kraju v Gorici se zaradi bolezni proda gostilniško obrtno dovoljenje (patent) in se dajo v najem gostilniški prostori. Informacije dobite na upravi našega lista.

Napovedano gostovanje Bohinjcev za 7. t. m., ki se ni moglo vršiti zaradi bolezni glavnega igralca, bo **v nedeljo, 29. septembra ob 17.30** v Katoliškem domu v Gorici.

Dramska skupina gasilskega društva iz Češnjice v Bohinju bo predstavila dramo A. Mullerja

VSI MOJI SINOVI

Med odmori bo igral glasbeni ansambel Števerjanskega prosvetnega društva »F. B. Sedej«.

RADIO TRST A OBVESTILA

Spored od 29. sept. do 6. oktobra 1968

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15.

Dejstva in mnenja: 14.15 (samo ob delavnikih).

Šport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 11.15 Oddaja za najmlajše: Pripovedke o Krasu »Pripovedka o Karlu Velikem«. 11.45 Ringaraja za naše malčke. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 15.30 »Nepopoln zločin«. Radijska drama. 18.30 Iz pesniških gajev: Jeza »Ivan Mažuranić«. 19.30 Zbor »V. Vodopivec«, vodi Nanut. 20.30 Iz slovenske folklore: Bednarik »Pratika«.

Ponedeljek: 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 12.10 Kalan »Pomenek s poslušavkami«. 17.00 Kvartet Dragotina Lavrenčiča. 17.20 Za mlade poslušalce: Čar glasbenih umetnin. 17.45 Vaše čtivo. 18.15 Umetnost, književnost in prireditve. 19.30 Vodeb: S Plečnikom po Italiji (14) »Na Siciliji in slovo od Rima«. 20.35 »Kühnov smišeny sbor« iz Prage. 20.55 Zgodbe prve svetovne vojne: J. Tavčar »Vittorio Locchi«. 21.40 Slovenski solisti.

Torek: 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 17.20 Jež »Italijanščina po radiu«. 17.35 Za mlade poslušavce: Plošče za vas, pripravlja Lovrečič. 18.30 Koncertisti naše dežele. 19.10 Cankarjeve črtice (1) »Skodelica kave«. 19.45 Zbor »Slavec« iz Ricmanj. 20.35 Donizetti »Linda di Chamonix«, opera v treh dejanjih. V odmoru (21.30) Pertot »Pogled za kulise«.

Sreda: Šopek slovenskih pesmi. 12.10 »Brali smo za vas«. 17.00 Ansambel »Musici del Friuli«. 17.20 Za mlade poslušavce: Ansambli na Radiu Trst. 17.45 Ne vse, toda o vsem, radijska poljudna enciklopedija. 19.10 Lupinc »Higiena in zdravje«. 20.35 Simfonični orkester.

Četrtek: 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 17.20 Jež »Italijanščina po radiu«. 17.40 Za mlade poslušavce: Razkuštrane pesmi. 18.15 Umetnost, književnost in prireditve. 18.30 Sodobni slovenski skladatelji. Kozina: Bela Krajina. 19.10 Pisani balončki, radijski tednik za najmlajše. 20.35 Brnčič »Med štirimi stenami«. Drama v treh dejanjih.

Petek: 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 12.10 »Blagoznanstvo za domačo rabo«, pripravil dr. Lokar. 17.20 Za mlade poslušavce: Glasbeni mojstri. 18.00 Slovenščina za Slovence. 18.15 Umetnost, književnost in prireditve. 18.30 Koncerti v sodelovanju z deželnimi ustanovami. Flavtist Pahor in čembalistka Slama. 19.10 Evropska ideja danes: Spinelli (1) »Obnovitev nacionalnih držav«. 19.45 »Beri, beri rožmarin zeleni«. 20.35 Gospodarstvo in delo. 20.50 Koncert operne glasbe.

Sobota: 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 12.10 »Iz beležnice fotoreporterja Magajne«. 16.45 Otrokov pravljični svet: J. in W. Grimm »Pogumni krojaček«. Bere Lukeš. 17.20 Cerkev v sodobnem svetu. 17.30 Za mlade poslušavce: Od šolskega nastopa do koncerta. 17.45 Slovenski znanstveni delavci z univerze. 18.00 Moj prosti čas. 18.15 Umetnost, književnost in prireditve. 18.30 Zbor »V. Mirk«, vodi Ota. 19.10 Družinski obzornik«, pripravlja prof. Theuerschuh. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 Marodić: Neverjetne zgodbe (3) »Milijoni po naročilu«. Vodi Lukeš. 21.15 Folklorni ansambel »Lado«.

Ravnateljstvo gimnazije-liceja in učiteljišča v Gorici obvešča, da prične šolsko leto 1968/69 v torek, 1. oktobra s šolsko mašo ob 10. uri v goriški stolnici. Dijaki naj se zberejo na šoli ob 9.30. Vabljeni tudi starši dijakov.

Duhovna obnova za dekleta bo v nedeljo 29. t. m. pri uršulinkah v Gorici. Začetek ob 9. uri, zaključek s sveto mašo ob 16.30. Vabljena vsa dekleta dobre volje.

Slikar Natale Patrizi razstavlja v Gradežu v Astoria Palace Hotelu od 25. do 29. septembra. Razstavljenih je 36 olj.

Ravnateljstvo državne srednje šole »Sv. Cirila in Metoda« v Trstu, ul. Caravaggio 4, obvešča vse dijake, da bo začetna šolska maša v torek, 1. oktobra 1968 v cerkvi pri Sv. Ivanu ob 8.45.

Nižja srednja šola v ulici Randaccio obvešča, da bo šolska maša 1. oktobra ob 10. uri v stolni cerkvi. Dijaki naj se zberejo na dvorišču šole ob 9.20.

Začetna maša za dijake učiteljišča »M. Slomšek« bo v torek, 1. oktobra 1968 v cerkvi pri Sv. Ivanu. Začetek ob 9.30. Ob slednji dan se prične redni pouk.

DAROVI:

Za Alojzijevišče: Justa Komjanc v spomin na pokojno mamo lir 20.000; družini Obljubek in Mazzarino namesto cvetja na grob strica J. Sirka lir 5.000.

Ob poroki hčerje daruje Virgilij Brajnik iz Tržiča lir 10.000 za Katoliški dom, lir 10.000 za Alojzijevišče, lir 10.000 za Zavod sv. Družine.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, pokojnim pa daj večni pokoj!

SPD »TABOR« - OPČINE

priredi **v nedeljo, 29. septembra 1968 v Prosvetnem domu** (v dvorani in na prostem) proslavo 100-LETNICE ustanovitve čitalnice na Opčinah in 25-LETNICE vstaje proti fašizmu.

Ob 12. uri odkritje spominske plošče.

Ob 15.30 Kulturni spored, pri katerem sodelujejo: openski mladinski zbor Glasbene matice, openski cerkveni pevski zbor, domača dramska skupina z dvodejanko »Pepče se ženi« v openskem narečju, godba Parma iz Trebč.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca trgovski L. 70, osmrtnice L. 100, več 8% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: *msgr. dr. Fr. Močnik*
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

ZAHVALA

Ob izgubi ljube mame

Marije Kosmač vd. Pregelj

se č. g. Komjancu iskreno zahvaljuje vso pomoč in prizadevanje, ki nam je izkazal v tej žalosti.

Hči Anselma z družino

Podgora, 19. septembra 1968

ZAHVALA

Ob izgubi predragega in nepozabnega moža in očeta

Pepija Sirka

se iskreno zahvaljujejo čč. gg. duhovnikom, lovcem, pevskima zboroma, čč. sestram, vsem znancem in darovalcem cvetja ter vsem, ki so na kateri koli način sočustvovali s prizadeto družino

žena, otroci, svakinja Metoda in ostali sorodniki

Krmin, 24. septembra 1968